

T.C.
SAKARYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
TAKSİ DURAKLARI VE TİCARİ TAKSİ TAŞIMACILIK ESASLARI
YÖNETMELİĞİ

AMAÇ

MADDE 1. Sakarya Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde faaliyet gösteren taksi durakları ile yeni açılacak olan taksi duraklarında çalışacak araçların çalışmalarının belli bir düzen içinde yapılmasının sağlanması, taşımacılık hizmetine muhatap olan yolcuların rahatlığı ve güvenliği ile şehir içi trafik güvenliğinin bütünlüğünün sağlanması amaçlanmıştır.

YASAL DAYANAK

MADDE 2.

- a) 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu,
- b) 5393 sayılı Belediye Kanunu,
- c) 1608 Sayılı Kanun,
- d) 5326 sayılı kabahatler kanunu,
- e) 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun
- f) 4925 sayılı Karayolları Taşıma Kanunu,
- g) 6183 sayılı Amme alacaklarının tahsili,
- h) İç İşleri Bakanlığı' nın 15.06.2006 tarih ve 26199 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

TANIMLAR

MADDE 3.

- Belediye** : Sakarya Büyükşehir Belediyesini,
- UKOME:** : Sakarya Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezini
- Trafik Şube Müdürlüğü** : Sakarya Büyükşehir Belediyesi Trafik Şube Müdürlüğünü,
- Trafik Zabıta Amirliği** : Sakarya Büyükşehir Belediyesi Trafik Müdürlüğüne bağlı Trafik Zabıta Amirliğini
- Denetleme Görevlisi** : Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığınca görevlendirilen toplu taşıma araçlarını denetleme görevlisi,
- İlçe Belediyeleri** : Sakarya Büyükşehir Belediyesi sınırları içindeki İlçe Belediyelerini,
- İşletmeci** : Sakarya Büyükşehir Belediyesi sınırları içirsinde adına T plakası tahsisi edilen ve bu tahsise göre alınan ticari taksi sahibini
- Taksi** : Sürücü tarafından yolcu taşımacılığında kullanılan aracı
- Şoför** : Bu yönetmelik uyarınca işletmeci tarafından

aracı sürmekle görevlendirilen sertifika sahibi sürücüyü,

Ticari Taksi Kullanım Belgesi: Taksilerde şoför olarak çalışabilmesi için SBB

tarafından konusunda uzman kişilerce verilecek eğitim sonunda alınan belgeyi,
Yolcu : Şoför dışında ticari taksi içinde bulunan ve ücreti mukabilinde taşınan kişi/kişileri ifade eder,
Ticari Araç Tahsis Belgesi : (T) seri plakalı ticari taksilerin kimin üzerine kayıtlı olduğunu gösteren belge olduğu gibi ticari plaka satın alacak kişilerin 10553 sayılı Bakanlar Kurulu kararında belirtilen şartları taşıdığını gösteren belge

olup, ticari araç satış işlemi için aranan belge,
Çalışma Ruhsatı : Ticari taksilere Büyükşehir Trafik Şube Müdürlüğü tarafından verilen yıllık çalışma izin belgesini,

Meslek Odası : Şoförler ve Otomobilciler Odasını,

Durak : Ticari taksi olarak çalışacak araçlara tahsis edilen yeri,

Depolama Yeri : Taksilerin UKOME kararı ile belirlenen duraktaki park yerini,

Durak Temsilcisi : Duraktaki araç sahipleri tarafından seçimle belirlenen kişiyi,

Kontenjan : Her durakta çalışan araç sayısını,

Denetim Görevlisi : Sakarya Büyükşehir Belediyesi Trafik Zabıta Amirliği, Ulaşım Daire Başkanlığınca görevlendirilen Toplu

Taşıma Araçları Denetleme Görevlileri ile Jandarma ve Emniyet Teşkilatı görevlilerini ifade eder.

Bu yönetmelikte yer alan ve açıklanmayan deyimler için ilgili kanun ve yönetmeliklerde kullanılan tanımlar geçerlidir.

KAPSAM

MADDE 4. Yönetmelik; Büyükşehir Belediye sınırları içinde UKOME Kurulunun uygun gördüğü yerde ve sayıda olmak kaydıyla, yolcu taşımacılığı yapmak üzere faaliyet gösteren ticari taksi işletmecilerini, mevcut taksi duraklarını ve yeni açılacak olan taksi duraklarını kapsar.

TİCARİ PLAKA SATIN ALACAK KİŞİLERDEN İSTENEN EVRAKLAR

MADDE 5. Ticari taksi ile yolcu taşımacılığı yapılabilmesi için ;

- a) 10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı doğrultusunda Büyükşehir Belediyesi Trafik Şube Müdürlüğü tarafından değerlendirilerek "Ticari Araç Tahsis Belgeleri" UKOME'de karar alınmak suretiyle zorunludur. Ticari araç tahsis belgesi alınabilmesi için aşağıdaki belgelerin Belediyeye verilmesi zorunludur.

1) Başvuru Formu (Trafik Şube Müdürlüğünden alınıp doldurulacak),

- 2) Vekil ise Vekaletname (...Plakalı aracı almaya ve ilgili kurumdan gerekli işlemleri yapmaya ifadesi yazılı olacak),
- 3) Motorlu araç tescil ve trafik belgesinin aslı görülüp fotokopisi (Araç Ruhsat fotokopileri),
- 4) Geçimini şoförlük yapmak suretiyle temin edeceğine dair tutanak imzalaması (Trafik Şube Müdürlüğünden alınıp imzalanacak),
- 5) Nüfus Cüzdanı fotokopisi,
- 6) İkametgah İlmühaberi (Sakarya Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde ikamet etmek),
- 7) Sürücü belgesi fotokopisi (aslı görülecek ve en az -B- sınıfı 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun aradığı şartlar),
- 8) Şoförlük mesleğinden başka herhangi başka geçim kaynağı olmadığını göstermek amacıyla Bankalardan, Vergi Dairelerinden ve SGK' dan kaydı olmadığına dair imzalanıp onaylanan Araştırma Raporu (Trafik Şube Müdürlüğünden alınıp onaylatılacak)

b) Taşımacılar, 10553 sayılı Bakanlar Kurulu kararı çerçevesinde (T) plakalı seriden ticari plakanın devri esnasında Ticari Araç Tahsis Belgesi alacaklardır.

Belirtilen evraklar tamamlandıktan sonra Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı Trafik Şube Müdürlüğüne müracaat edilerek, Ticari Araç Tahsis Belgesi almak için öngörülen şartlara uygun olup olmadığı incelenir. UKOME Genel Kurulunda görüşülerek 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen şartları yerine getiren kişilere Trafik Şube Müdürlüğüne Tahsis Belgeleri teslim edilir.

ÇALIŞMA RUHSATI BAŞVURU VE YENİLEME EVRAKLARI

MADDE 6. Bu yönetmelikte belirlenen esaslar çerçevesinde Ticari Taksilere, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun 7/p maddesi ile 5393 sayılı Belediyeler Kanununda tanımlandığı gibi, Sakarya Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı Trafik Şube Müdürlüğü tarafından Ticari Taksi Çalışma Ruhsatı verilir. Durak hakkı plaka ile sabittir. Bu belgenin araç içinde bulundurulması zorunludur.

Ticari Taksilerin Yıllık Çalışma Ruhsatı Yenileme Esasları:

- 1- Çalışma ruhsatı almak isteyen mal sahibi Büyükşehir Belediyesi Trafik Şube Müdürlüğüne başvuruda bulunur,
- 2- Motorlu araç tescil ve trafik belgesinin aslı görülüp fotokopisi (Araç Ruhsat fotokopileri),
- 3- Ticari taksi sahibinin ve şoförün nüfus cüzdan suretleri ile ikametgah ilmühaberleri,
- 4- Büyükşehir Belediyesi Gelir Müdürlüğünden **Yıllık Güzergah Tahsis Ücretlerinin** ödendiğine dair borcu yoktur yazısı,
- 5- Bağlı buldukları odadan oda kaydı (aynı yıla ait),
- 6- Ticari taksi sahibinin ve şoförün 6 ayı geçmemiş ön cepheden çekilmiş vesikalık fotoğrafları ile birlikte Büyükşehir Belediyesi Trafik Şube Müdürlüğüne giderek çalışma ruhsatlarını yenilerler.

Çalışma Ruhsatı belgesi yenilemeleri her yıl Aralık ayında başlayıp Ocak ayı sonuna kadar devam eder. O yılın çalışma ruhsatının zayi edilmesi v.b. hallerinde

yenisi ile değiştirilir, zayii ve benzeri nedenlerle çalışma ruhsatının yeniden düzenlenmesi halinde Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından onaylı gelir tarifesinde belirtilen suret bedeli ücreti alınır. Ruhsatın kaybedilmiş olması halinde yazılı dilekçe ile başvuru yapılması gerekir.

Ticari Taksileri Çalıştırmak İçin Çalışma Ruhsatı Talep Eden İşletmeciler, Bir Dilekçe İle Birlikte;

- 1- Motorlu araç tescil ve trafik belgesinin aslı görülüp fotokopisi (Araç Ruhsat fotokopileri),
- 2- İkametgah İlmühaberi (Sakarya Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde ikamet etmek),
- 3- Nüfus Cüzdan fotokopisi (aslı görülecek),
- 4- Vergi Levhası Fotokopisi,
- 5- Karayolu Taşımacılığı Zorunlu Mali Sorumluluk Sigorta Poliçe Örneği,
- 6- Meslek Odasına kayıtlı olduğuna dair belge (Aynı yıla ait),
- 7- 1 Adet Vesikalık Fotoğraf (6 ayı geçmemiş ön cepheden çekilmiş),
- 8- Ehliyet sicil kaydı,
- 9- Sürücü belgesi fotokopisi (aslı görülecek ve en az -B- sınıfı 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun aradığı şartlar).

Belgeleri ile birlikte Ulaşım Daire Başkanlığı Trafik Şube Müdürlüğüne başvuruda bulunur. Çalışma Ruhsatları Trafik Şube Müdürlüğü tarafından tanzim edilerek mal sahibi veya imza karşılığı şoföre verilir.

Çalışma Ruhsatı Verilecek Taksilerde Aranacak Şartlar:

- a) Sisteme ilk kez girecek olan araçların en çok 5 yaşında olmaları gerekmektedir, sisteme girince bu araçlar 10 yaşına kadar çalışacaklardır. 10 yaşını dolduran Ticari taksiler bu sürenin dolumu itibariyle en çok 5 yaşında başka bir araçla yenilemek zorundadırlar. Yaş sınırı, araçların fabrika imal tarihinden sonra gelen ilk takvim yılı esas alınarak hesaplanır.
- b) Taksi aracı sarı renkte boyanacaktır. Aracının ön kapılarında hangi taksi durağının adı ve plakası ile tavanında plaka numaraları (yazı ebadının standarda uygun) olması gerekmektedir.
- c) Araçların üst kısmına ışıklı Taksi olduğunu gösteren tabela yapılması zorunludur.
- d) Ticari taksilerin Motorlu Araç Tescil Belgelerinde yazılı olan şoför dahil yolcu kapasitesine göre taşımacılık yapmaları zorunludur.
- e) Araçlarda klima bulunması zorunludur.
- f) Taksi araçlarında araç takip sistemi CPRS ve Navigasyon sistemi takılı olması zorunludur. CPRS ve Navigasyon sisteminin kurulması ve takip edilmesi ilgili oda tarafından yapılacaktır. Denetim ve kontrol yetkisi Ulaşım Dairesi Başkanlığı'na aittir.

**TAKSİ DURAĞI AÇMA VE ÇALIŞACAK ARAÇLARIN SAYILARININ TESPİTİ
MADDE 7.**

- (a) Taksi Durağı açma talebinde bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler, gerekçeleri ile birlikte Taksi Durağına ihtiyaç olduğunu belirten bir yazı ile Sakarya Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Daire Başkanlığına müracaat eder. Taksi Durağı talebi **UKOME** Kurulunda değerlendirilerek, talebi uygun görülenlerin depolama yeri ve araç sayıları belirlenerek, 2886 sayılı Devlet İhale Yasası'nın ilgili hükümleri gereğince ihalesi yapılır. İhaleye yalnızca taksi durağının bulunduğu Büyükşehir sınırları içinde bulunan ve sadece o İlçelere kayıtlı duraklı ve duraksız T plakalı araçlar katılabilecektir. Adapazarı, Arifiye, Erenler ve Serdivan gibi merkez ilçelerde yapılacak ihalelere merkeze bağlı (T) plakalı araçlar katılabilecektir. İhale sonucunda durakta çalışacak ticari taksiler daha önce çalıştıkları durak yerinden feragat etmiş sayılır. Duraktaki araç sayısı artırımları, UKOME Kurulu kararı ile belirlenir.
- (b) İlk kez (T) plakası verilecek İlçelerde UKOME Kararı ile taksi durağı ve sayısı belirlendikten sonra 2886 sayılı Devlet İhale Yasasının ilgili hükümleri gereğince ihalesi yapılır. İhaleye 10553 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile Yönetmeliğın 5. Maddesinde istenilen şartları oluşturanlar girebilir. İhalede (T) plaka ve taksi durak hakkını kazananlar "Ticari Araç Tahsis Belgesi" çıkartarak (T) plakası belirlenir. (T) plakası belirlenenler bağlı buldukları Trafik Tescil Şube Müdürlüklerinde tescil işlemlerini yaptırırlar. (T) plaka ve taksi durak hakkını kazananlar ihale sözleşmesinden sonraki bir ay içinde çalıştıracakları araca Ticari Araç Tahsis Belgesini çıkartmak zorundadırlar.

TAKSİ DURAĞI YER DEĞİŞİKLİĞİ

MADDE 8. İşletmeciler, taksi durak yeri değişikliklerine ilişkin taleplerini yazılı olarak Büyükşehir Belediyesine bildirilir. İşletmecinin başka bir taksi durağında çalışabilmesi için bu duraktaki araç sahiplerinin tamamının noterden muvafakat'ının olması şarttır. Kendi durağındaki tüm hak ve menfaatlerinden noterden feragat ettiğini belgeledikten ve Taksi durağı değişikliği talebi UKOME Kurulunda değerlendirilerek, karar alınmasından sonra uygulamaya geçer. Araç sayısı azalan Taksi durağına yeni bir ticari taksi, UKOME Kurulu kararı olmaksızın konulamaz.

TAKSİ DURAK YERLERİNDE KONULACAK YAPILARDA ARANAN ŞARTLAR

MADDE 9.

- a) İşletme yazıhanesinde çöp kutusu, yangın söndürme tüpü, telefon ile ayrıca bir ecza dolabı bulunacaktır.
- b) Park alanının tabanı parke beton, asfalt gibi, etrafın kirlenmesine neden olmayacak bir madde ile kaplanacak ve birikinti sular, toplama rögarına verilecektir.

- c) Duraklara konulacak yapı tipleri, Sakarya Büyükşehir Belediyesi tarafından uygun görülen projeye göre yaptırılacaktır ve Büyükşehir Belediyesince uygun görülen yere konulacaktır.

SORUMLULUK

MADDE 10. Taksi durakları işletmecisi ve sürücüsü sistem içindeki her türlü faaliyetleri nedeni ile doğacak mali, hukuki ve cezai sonuçlardan doğrudan sorumludurlar. Bu nedenle, Belediyeye herhangi bir sorumluluk atfedilemez.

ÇALIŞMA İLE İLGİLİ KURALLAR

MADDE 11. Araçlar, İl Trafik Komisyonu veya 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun yayımlanmasından sonra UKOME Kurulu Kararı ile belirlenen son depolama noktasında ve tanınan kontenjan sayısına göre çalışırlar.

Taksi duraklarda en fazla 3 araç bekleme yapacak belirlenen sayı dışındaki araçlar depolama alanında bekleme yapacaklardır.

Seyrüsefer Sırasında Aşağıdaki Hususlara Uyulacaktır:

- a) Taksiler depolama yerine veya hareket halinde iken aldıkları müşterinin gitmek istedikleri adres doğrultusunda en kısa güzergahtan taşımacılık yaparlar.
- b) Taksi sürücüsü, müşterisini gitmek istediği yere götürmek mecburiyetindedir.
- c) Sadece kanunen girilmesi yasak olan yerlere giremezler.
- d) Karayolları Trafik Kanununu ve UKOME kararı ile belirlenen hız limitlerine uymak zorundadır.
- e) Taksinin dolmuş gibi çalışması yasak olup, yolculuğun başladığı anda taksimetre açılması zorunludur. Müşteriden taksimetre fiyatının üstünde veya altında bir ücret talep edilemez.
- f) Durak temsilcisi; Taksi Durağı adına bilgi ve tanıtım içeren kartvizit bastırarak işletmeci veya sürücülere vererek dağıtır. İşletmeci veya sürücüler kendi şahsi bilgi ve telefonlarını durak adını kullanarak kartvizit bastıramaz ve dağıtamaz.

DURAKLARDA VE ARAÇ İÇİNDE UYULACAK KURALLAR

MADDE 12. Araç içinde işletmeci veya sürücü ile tüm yolcular aşağıdaki kurallara uyacaklardır.

- a) İşletmeci araç içinde yolcu varken sürücü haricinde kimse bulundurulamaz.
- b) Taşıma ücretleri; yolculuğun başlangıç noktası ile bitiş noktası arasında taksimetrenin yazdığı kadar ücret yolcudan alınır.

- c) Durakta çalışan Taksi Durağı esnafı; çevre sakinleri, müşteri, resmi ve gayri resmi v.b. kuruluşların huzur ve rahatlarını bozacak davranışlarda bulunamazlar.
- d) Bütün Taksi durakları Belediyece hazırlanmış olan yönetmelik çerçevesinde tespit edilen kurallara uyacaklardır.
- e) Araçta yolcu varken radyo ve teyp çalınmaz.
- f) Taksi duraklarında ve araç içinde, alkollü içki ve uyuşturucu madde kullanmak gibi davranışlarda bulunulamaz.
- g) Yolcunun beraberinde taşıdığı eşyasından 50 kiloya kadar olandan bagaj ücreti alınmaz.
- h) Yolcular araç içinde yüksek sesle konuşamaz, taşkınlık yapamaz, ahlaka, adaba aykırı söz ve hareketlerde bulunamaz.
- i) Duraklardaki telefon ve benzeri giderler, ruhsatta ismi yazılı olan üyelerin ortak gideri olup, hisselerine düşecek payı ödemek zorundadırlar.
- j) Durakta çalışan taksilerin plakalarının yazılı bulunduğu levha, durak önüne asılır.
- k) Hizmetlerin aksamaması için her durak resmi tatil günleri ve geceleri çalışmak üzere sayıları 2'den az olmamak şartıyla, toplam mevcudunun 1/4'i oranında nöbet çizelgesi yapmak suretiyle çalışmak zorundadır.

ARAÇLARLA İLGİLİ UYULACAK KURALLAR

MADDE 13.

- a) Araçların içi ve dışı her zaman temiz olacaktır.
- b) Araç içindeki ışıklandırma ve araç kaloriferi çalışır durumda olacaktır. Araçta yangın söndürme cihazı, ilk yardım çantası, reflektör ve yedek ampuller bulundurulacaktır.
- c) Aracın periyodik ve günlük bakımı sürekli olarak sağlanacaktır. Motor bakımı dışında, fren, hidrolik, rot, balans, amortisör, şanzıman v.b. bakımı düzenli olarak yapılacaktır. Araçların aşırı yıpranmış veya yaralı lastikle seyrüsefer yapmaları yasaktır.
- d) Aracın egzoz sistemi arızasız olacak, gürültü yapan egzoz ile seyrüsefer yapılmayacaktır.

e) Aracın, yolcuların oturmasına ve kullanmasına mahsus bölümleri sağlam durumda olacak, aşırı, eskiyen döşemeler değiştirilecek, kırık veya tehlikeli şekilde çatlak camlarla seyrüsefer yapılmayacak, aracın Trafik Kanununa göre çalışır durumda olması zorunlu olan ayna, sinyal far v.b bölümlerinde hiçbir eksik veya arıza olmayacaktır.

f) Araçlar Kanunca belirlenen renk ve şekilde boyalı olacaklardır. Kaza sonrası, hasarlı ve boyasız araçlar ile seyrüsefer yapılamayacaktır.

g) Araç içine ve dışına; aracın emniyetli kullanımını olumsuz etkileyebilecek hiçbir aksesuar takılmaz. Araçlarda havalı korna kullanılmaz.

h) Yasalar çerçevesinde araç içinde bulundurulması zorunlu olan tüm belge ve gereçler, araçlarda bulundurulur.

ŞOFÖR İLE İLGİLİ KURALLAR

MADDE 14. Taksi Şoförleri aşağıdaki kurallara uyacaklardır.

Bu yönetmelik, sürekli olarak her durakta bulundurulacaktır ve yönetmeliğin tüm hükümleri Sakarya Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Daire Başkanlığı Trafik Şube Müdürlüğü tarafından sağlanacak eğitim programı içinde öğretilecektir.

- a) Sürücülerin sosyal güvenlik kuruluşuna tabi olmaları zorunludur.
- b) Sürücülerin hatalarından ve neden oldukları maddi ve manevi zararlardan, zarar gören kişi ve kurumlara karşı işletmeciler de müteselsil 'en sorumludur.
- c) Ticari Taksilerde görev yapmakta olan sürücüler veya sürücü olmak isteyenler, Sakarya Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan program çerçevesinde "**Hizmet İçi Eğitime**" tabi tutulur. Eğitim sonunda işletmeci ve sürücüye eğitimi aldıklarına dair "**Şoför Eğitim Sertifikası**" verilerek 15. Maddede belirtilen evrakları tamamlamaları halinde "**Ticari Taksi Kullanım Belgesi**" verilir.
- d) İşletmeci istihdam edeceği sürücü personeli gerek işe alırken, gerekse işine son verirken Sakarya Büyükşehir Belediyesine yazılı olarak bildirmek ve onayını almak zorundadır. İstihdam edilecek sürücü personelin bildirim sırasında bu Yönetmeliğin 14. Maddesi ile 15. Maddesinde belirtilen evraklar ile Sakarya Büyükşehir Belediyesine başvuruda bulunacaklardır. Büyükşehir Belediyesi gerekli gördüğü takdirde işletmeci, şoför personeli işten çıkaracaktır. İşletmeciler araçlarında Sakarya Büyükşehir Belediyesine bildirilenin dışında sürücü çalıştıramazlar. Acil durumlarda gerekçe gösterildiği takdirde çok kısa süreli olmak kaydıyla çalışma izni verilebilir.
- e) **Ticari taksilerde Şoför olarak görev yapacakların şoför Eğitim Sertifikası ve Ticari taksi kullanım belgesi sahibi olmaları zorunludur.**

Şoför Eğitim Sertifikası Trafik Şube Müdürlüğü ve ilgili Odaların Koordinasyonunda, Trafik Şube Müdürlüğü tarafından konusunda uzman kişilerce verilecek eğitime katılanlara eğitim sonunda başarılı olmaları şartıyla verilir.

Müracaat Şartları

Şoför eğitimi alacak işletici ve şoförler için müracaat şartları aşağıdaki gibidir.

1. Dilekçe
2. 3 yıllık B sınıfı sürücü belgesi

Eğitim Konuları

SBB Trafik Şube Müdürlüğü ve İlgili Odalar Koordinasyonunda belirlenecek eğitim konularında (Halkla İlişkiler, Trafik Kuralları, İleri Sürüş Teknikleri v.b.) ve 5 yılda bir tekrarlanacak eğitimi başarıyla tamamlayan şoför, Psikoteknik Değerlendirme ve Psikiyatri Uzmanı testinden geçirilerek adına Şoför Eğitim Sertifikası verilir.

TİCARİ TAKSİ KULLANIM BELGESİ

MADDE-15

Şoför Eğitim Sertifikası alanlara, Çalışma ruhsatlı ticari taksilerde şoför olarak çalışabilmeleri için örneği Belediyece hazırlanarak bastırılan "**Ticari Taksi Kullanım Belgesi**" Trafik Şube Müdürlüğü tarafından yeterli görülen şoförlere aşağıda yazılı belgeler ile müracaatları halinde tasdik edilerek verilir.

Şoför adayları aşağıda belirtilen evraklarla birlikte Büyükşehir Trafik Şube Müdürlüğüne başvuruda bulunarak çalışma ruhsatına isimlerini işlettirerek şoför olarak çalışabileceklerdir.

- 1- Şoför eğitim sertifikası
- 2- Sürücü belgesi fotokopisi (aslı görülecek ve en az -B- sınıfı 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun aradığı şartlar),
- 3- İkametgah İlmühaberi,
- 4- Nüfus Cüzdanı fotokopisi (aslı görülecek),
- 5- 1 Adet fotoğraf (6 ayı geçmemiş ön cepheden çekilmiş),
- 6- Adli sicil kaydı,
- 7- Ehliyet sicil kaydı,
- 8- Çalışma ruhsatının aslı (yenisi verilmek üzere aslı alınır),
- 9- Kullanacağı aracın Motorlu araç tescil ve trafik belgesinin aslı görülüp fotokopisi (Araç Ruhsat fotokopileri),,
- 10- Araçlardan sigorta süresi dolanların yeni sigorta poliçesinin fotokopisi.

ŞOFÖRLER İLE YOLCULAR ARASINDAKİ İLİŞKİLER

MADDE 16. Sürücüler, yolcular ile ilişkilerinde aşağıdaki hususlara uyacaklardır.

- a) Yolcularla münakaşa etmek kesinlikle yasaktır. Yolculara daima nazik davranılır, yolcunun eleştirmesi halinde cevap verilmeyecektir. Ancak,

yolcunun fiili davranışları, hakaretvari sözleri suç teşkil etmesi durumunda araç durdurularak, 155 Polis imdat veya Trafik Zabıtasının müdahalesi beklenecektir.

- b) Yolcu ile fiziki şekilde kavga etmek, bedeni olarak müdahale etmek kesinlikle yasaktır.
- c) Yolcu, araçta meşrubat dahil hiçbir yiyecek- maddesi tüketemez ve sigara kullanamaz.

ŞOFÖRLER İLE İŞLETMECİLER ARASINDAKİ İLİŞKİLER

MADDE 17. Sürücüler ile işletmeciler arasındaki ilişkilerde, tarafların birbirleriyle;

- a) Münakaşa edemezler;
- b) Fiziki şekilde kavga yapamazlar;
- c) Sürücüler ve işletmeciler Denetim ve kontrol görevlilerinin bu yönetmelik çerçevesinde verdiği talimatlara uymak zorundadır.

FİYAT TARİFELERİ VE HİZMET BEDELİ ÖDEMELERİ

MADDE 18.

- a) UKOME Kurulu'nca belirlenen Taksimetre fiyat tarifesine göre taşımacılık ücreti alınır. Ticari taksi sahiplerinden tahsil edilecek **Yıllık Güzergah Tahsis Ücretleri, Tahsisli Güzergah Devir Ücretleri ve Ticari Araç Tahsis Belgesi Ücretlerini** gösteren tarifeler, SBB Trafik Şube Müdürlüğü tarafından her yıl hazırlanarak Gelirler Şube Müdürlüğü'ne sunulur. Gelir tarifeleri Büyükşehir Belediye Meclisi onayından geçerek uygulamaya girer.
- b) Yıllık Çalışma Ruhsat Harcı her yıl Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarında olmak üzere dört eşit taksit halinde (1. Taksit 01-31 Mart tarihleri arasında, 2. Taksit 01-30 Haziran, 3. Taksit 1-30 Eylül ve 4. Taksit 1-31 Aralık tarihleri arasında olmak üzere) ödenir. Süresinde ödenmeyen Çalışma Ruhsat harcı, gecikilen her ay için aylık yasal faiziyle birlikte tahsil edilir.

HAREKET VE ÇALIŞMA SAATLERİ

MADDE 19. Her taksi, bağlı olduğu duraklarda bekleme yapar. Hareket ve bekleme süreleri, çalışma ortamına göre durak temsilcisi tarafından belirlenir.

YASAKLAR

MADDE-20.

- 1- Ticari taksilerin UKOME Kurulu kararı olmadan ve çalışma ruhsatı olmadan duraklarda veya kendi durakları dışında çalışmalarını yasaktır.
- 2- Ticari taksi sahipleri Büyükşehir Belediyesinden çalışma ruhsatı almak ve çalışma ruhsatlarını her yıl Ocak ayı içinde yenilemek zorundadır.

- 3- Ticari taksiler taksimetre bulundurmak zorundadır. Bozuk taksimetre kullanmak, fazla ücret almak, gündüzleri gece tarifesi uygulamak yasaktır.
- 4- UKOME kararına göre belirlenen taksimetre tarifesi taksimetre cihazına işlettirmek zorunludur.
- 5- Teknik özelliklerini yitirmiş, çevreye zarar veren, aşırı gürültü çıkaran hasarlı ve kirli araçlarla yolcu taşımacılığı yapılamaz.
- 6- Ticari taksilerin iç ve dış temizliğine dikkat edilecek, döşemeleri yırtık camları kırık araçlarla taşımacılık yapmak yasaktır.
- 7- Ticari taksi sürücülerinin halkın rahat ve huzurunu bozacak ve yolu kullananlara zarar verecek biçimde su, çamur vb. sıçratarak, pislik atarak, korkutarak ve şaşırtarak araçları kullanmaları yasaktır.
- 8- Toplu taşıma araçlarında teyp-radyo çalmak, yüksek sesle ve argo konuşmak, kabuklu yemiş ve meyve yemek, sigara içmek yasaktır.
- 9- Toplu taşıma araçlarında SİGARA İÇMEK YASAKTIR yazılı levha asılması zorunludur.
- 10- Alkollü araç kullanılması yasaktır.
- 11- Toplu taşıma araçlarını kullanan şoförlerin kılık-kıyafetleri (saç-sakal) temiz, düzgün ve bakımlı olmalıdır. Belediyece belirlenen kıyafet şekli varsa buna uyulması zorunludur.
- 12- Ticari taksi içinde unutulmuş eşyalar, 24 saatlik süre içinde belediyeye veya ilgili odaya teslim edilmesi zorunludur.
- 13- Durağı dışında gereksiz bekleme yapmak, nizami yavaşmadan indi binde durakları dışında yolcu almak, indirmek vb. yasaktır.
- 14- Taksi durağı çalışma programına uyulması zorunludur.
- 15- Ticari taksilerin taşıma ücretlerini gösterir onaylı fiyat tarifelerini gösterir levhalarını görülebilecek biçimde araç içine asmaları zorunludur.
- 16- Sefer sırasında, aracı durdurup özel işler yapılması yasaktır.
- 17- Ticari taksi sahipleri plakayı askıya aldıklarında çalışma ruhsatlarına "çekme belgelidir" ibaresini işlettirmek zorundadırlar.
- 18- Ticari plaka satın alan kişiler aldıkları plaka ve araçlarının Büyükşehir Belediyesinden kendi adlarına devir işlemlerini yaptırmak zorundadırlar.
- 19- Araç değişikliği yapan ticari taksi sahipleri Belediyeden aldıkları çalışma ruhsatlarına yeni araç bilgilerini işlettirmek zorundadırlar.
- 20- Ticari taksilerde şoför tanıtım kartının aslının araç içinde görünür yerde bulundurulup, istendiğinde görevliye gösterilir. Tanıtım kartı olmayan toplu taşıma aracını kullanması yasaktır.
- 21- Ticari taksilerin durakları dışında taksi olarak çalışmaları yasaktır.
- 22- Ticari plakası olmadan taksicilik yapılması yasaktır.
- 23- Ticari taksi sürücüleri yolculara nazik ve saygılı davranmak zorundadırlar.
- 24- Ticari taksi sürücülerinin yolcu ve araç güvenliğini tehlikeye düşürecek biçimde uygunsuz ve yüksek hızla araç kullanılması yasaktır.
- 25- Ticari taksiler taksimetre bulundurmak zorundadır. Bozuk taksimetre kullanmak, fazla ücret almak, gündüzleri gece tarifesi uygulamak yasaktır.
- 26- UKOME kararına göre belirlenen taksimetre tarifesi taksimetre cihazına işlettirmek zorunludur.

- 27- Ticari taksi sürücüleri denetim görevlilerine hakaret etmek ve kötü muamelede bulunma gibi davranışlarda bulunamazlar.
- 28- Ticari taksi sürücüleri Denetim görevlilerin talimatlarına uymama gibi davranışlarda bulunamazlar.
- 29- Ticari taksinin parka çekilmesi için tebliğ yapıldığında aracın parka gönderilmesi zorunludur.
- 30- Araç içerisinde ve dışında izin verilmiş renk ve şekil haricinde resim, afiş, yazı, süs eşyaları, aksesuar vb. şeyler bulundurmak, yapıştırmak ve taşımak yasaktır.
- 31- UKOME'nin belirlediği fiyat tarifeleri dışında, altında ve yüksek fiyatla düzenli ve sürekli olarak yolcu taşımak yasaktır.
- 32- Gereksiz yere korna ve klakson çalarak çevreyi rahatsız etmek, korna çalarak yolcu davet etmek yasaktır.
- 33- Taksiler herhangi bir yere gitmek isteyen kişileri, istediği ve gideceği yere götürmeleri zorunludur. Özür ve bahane kabul edilemez.
- 34- Taksi olarak çalışan otolar dolmuş, dolmuş olarak çalışan otolar ise taksi olarak çalıştırılması yasaktır.
- 35- Toplu olarak direniş yapmak, taşımacılık yapmama, taşımacılığı aksatmak, gösteri yapmak v.b. eylemlerde bulunmak yasaktır.
- 36- Ticari taksi durağında çalışan kişinin aynı durakta çalışan kişilerle uyumlu çalışmaması, durağın genel kurallarına uymayarak her konuda sorun çıkartması veya durak ve durak dışında menfaat sağlamak suretiyle bazı ruhsatsız kişi veya kişileri durakta veya durak yakınlarında çalıştırmak suretiyle menfaat sağlamak amacıyla idarenin emir ve yasaklarına muhalefet eden ve bu hareketinde ısrarcı olan kişiler hakkında kanuni işlem uygulanır.
- 37- Yönetmelikte yasaklanan, yapılması men edilen ve yukarıdaki ceza konusu olan maddeler dışında kalan uygulama ve davranışlarda yürürlükte olan diğer kanun maddeleri uygulanır.

YÖNETİM VE DENETİMİ SİSTEMİ

MADDE 21. Taksi Durakları, İşletmecilerin ve sürücülerin sorumluluğu altında, Sakarya Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Daire Başkanlığı yönetiminde çalıştırılırlar.

- a) Bu yönetmelikte belirlenen hususlarla ilgili denetimler, Sakarya Büyükşehir Belediyesi Trafik Zabıta Amirliği ve Ulaşım Daire Başkanlığınca görevlendirilen Toplu Taşıma Araçları Denetim Görevlileri ile Jandarma ve Emniyet Teşkilatı görevlileri tarafından yapılacaktır. Bu yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden işletmeci ve sürücüler hakkında, **TAKSİ DURAKLARI VE TİCARİ TAKSİ TAŞIMACILIK ESASLARI YÖNETMELİĞİ** kurallarına uymadıkları gerekçesiyle düzenlenen zabıtlar Sakarya Büyükşehir Belediye Encümeninde değerlendirilecek, yönetmeliğin ilgili maddelerinde açıkça belirlenen cezalar uygulanır.
- b) Ulaşım Daire Başkanlığı Trafik Şube Müdürlüğü'nden ruhsat alan her işletmeci için bir sicil dosyası açılacaktır. Bu dosyada, araca ilişkin belgeler dışında işletmeci ve sürücüye ait belgeler de bulundurulacaktır. Ayrıca aracın muhatap olduğu cezalar siciline işlenecek ve takip edilecektir.

- c) Vatandaş Denetimi; Vatandaşların bu yönetmelikte belirtilen hizmetlerle ilgili şikayetleri Sakarya Büyükşehir Belediyesine yazılı olarak yapabileceklerdir. Verilen şikayet dilekçesinde, şikayetin konusu, yeri, aracın plakası, tarihi, saati ile şikayetçinin adı soyadı ve açık adresi yazılacaktır. Ayrıca şikayete konu olan olaya ilişkin şahit kişilerin adı soyadı ve açık adresleri bildirilecektir. Bu usule uygun olmayan şikayetler dikkate alınmayacaktır.
- d) Araç sürücülerinin, Denetim Görevlilerince yapılacak kontrollerde istenilen belgeleri ve evrakları göstermeleri zorunludur. Görevlilere zorluk çıkararak, hakaret eden veya kavga eden sürücülerin araçlarına Sakarya Büyükşehir Belediye Encümenince kararlaştırılacak süre kadar araç bağlama cezası uygulanır.
- e) Denetim ve uyarılarla ilgili olarak Denetim ve kontrol yetkililerine karşı gelenlere (a) bendinde belirtilen cezalar yarı oranında arttırılır, Belediye Encümeni Kararı ile uygulanır.

CEZALAR

MADDE 22.

- a) Çalışma ruhsatı verilen araç sahipleri bu yönetmelik hükümlerine aynen uyacaklarını kabul ederler. Bu yönetmelik hükümlerine uymayan işleticilere ruhsat iptali cezaları uygulanır. Cezalar denetim görevlilerince düzenlenen Zabıt Varakasına dayanılarak Belediye Encümenince karara bağlanır. Cezayı gerektiren durumlar ve ceza sınırları bu maddenin devamında ve diğer maddelerde belirlenmiştir.
- b) Taşımacılar kendilerine yapılacak tebligata esas olarak tebligat adresini, kendisi ile istihdam ettikleri personelin ikametgâh adreslerini ve değişiklik olduğu takdirde yeni adresleri, çalışma ruhsat tarihinden itibaren 30 (otuz) takvim günü içinde Büyükşehir Trafik Şube Müdürlüğüne yazılı olarak beyan etmek zorundadırlar. Adresin doğru olarak veya değişikliklerin bildirilmemesi halinde yapılacak tebligatların ulaşmamasında sorumluluk taşımacıya aittir.
- c) Münakaşa etmeleri halinde; İlgili araçlar 7 gün seyrüseferden men, ilgili sürücü 60 gün çalışmaktan men edilir. Bu ceza tekrarı halinde her seferinde 2 katı arttırılarak uygulanır.
- d) Fiziki şekilde kavga etmeleri halinde; ilgili araçlar 30 gün seferden men, ilgili sürücü ise 6 ay çalışmaktan men edilirler. Bu ceza tekrarı halinde her seferinde 2 katı arttırılarak uygulanır.
- e) İDARİ YAPTIRIM:
"Yönetmeliğimiz içinde belirtilen ve aynı zamanda da aşağıda maddeler halinde yazılan talimatlara uymayan araçlara ve/veya araç sahiplerine;
1. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32.maddesi uygulanabilir,
  2. 1608 sayılı Kanun' un ilgili maddeleri uygulanabilir,
  3. Encümen kararıyla 30 güne kadar Araç bağlama uygulanabilir,
  4. 1608 sayılı Kanun'un 2.maddesi uygulanabilir.

5. UKOME Kararı ve Encümen kararıyla Ruhsat iptal edilebilir.
- f) Suç niteliği içeren ve uyulması gereken eylemler aşağıda belirlendiği gibidir.

RUHSAT, YENİLEME VE DEVİR İŞLEMLERİ

MADDE 23.

- a) Ticari Taksi çalıştırma hakkı elde eden işletmecilere, Belediyece düzenlenen ve her yıl yenilenecek olan "Çalışma Ruhsatı" verilir. Çalışma Ruhsatı, Seyrüsefer sırasında araçta bulundurulacaktır.
- b) İşletmeciler taksi durağında sürekli ticari taksisini bulundurmamak zorundadır. Ancak aracı satıp plakayı askıya alabilir. Plaka askıya alındıktan sonra çekme belgesini Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Daire Başkanlığı Trafik Şube Müdürlüğü' ne vererek Çalışma ruhsatına işlenecektir. Plaka askıda bulunduğu süre içinde Büyükşehir Belediyesine hat kiralarnını düzenli ödemek zorundadırlar. Ödenmeyen borçlar yasal faizi ile birlikte kanuni yollardan tahsil edilir.
- c) Duraktaki Çalışma hakkı iptal edilen işletmeciler bu yönetmeliğin 7 ve 8. maddelerinde belirtilen hükümlerden faydalanabilirler.
- d) Aracını yenileyen yada aracı olmadığı için plakası askıda duran ve yeni araç alarak plakasını kullanmak isteyen işletmecilerden, yeni aldığı araca ait noter satış sözleşmesi fotokopisi yada fatura fotokopisi, Zorunlu Mali Sorumluk Sigorta fotokopisi ve Büyükşehir Belediyesi Gelir Müdürlüğünden hat kira borcu yoktur yazısı ile birlikte Sakarya Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Daire Başkanlığı Trafik Şube Müdürlüğü' ne vermesi halinde yeni çalışma ruhsatı düzenlenir.
- e) Ticari taksi devir almak isteyen kişiler öncelikle Ticari Araç Tahsis Belgesi almak için başvuruda bulunurlar. Tahsis Belgesi alacak kişilerin Yönetmeliğin 5. Maddesinde belirlenen şartlara uygun olmaları gereklidir. Durumları bu yönetmelikte aranan şartlara haiz olan kişilere UKOME Kararıyla onaylanan Ticari Araç Tahsis Belgeleri düzenlenir. Belgelerini almadan önce Sakarya Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından belirlenen "Tahsisli Güzergah Devir Ücreti" ve "Ticari Araç Tahsis Belgesi Ücreti" peşin olarak ödenecektir. Devir Ücreti ve Tahsis Belgesi ücreti yatırıldıktan sonra Trafik Şube Müdürlüğü tarafından Ticari Araç Tahsis Belgeleri sahiplerine verilir. Devir için gerekli evraklar tamamlanarak devir işlemleri Sakarya Büyükşehir Belediye Encümenince onaylandıktan sonra çalışma ruhsatı düzenlenerek işletmeciye verilir.

Devir için gerekli evraklar

- 1- Dilekçeler (alan ve satan),
- 2- İkametgah İlmühaberi,
- 3- Nüfus cüzdan fotokopisi (aslı görülecek),
- 4- Sürücü Belgesi fotokopisi,
- 5- Noter satış sözleşmesi fotokopisi,

- 6- Motorlu araç tescil ve trafik belgesinin aslı görülüp fotokopisi (Araç Ruhsat fotokopileri),,
  - 7- Mali sorumluluk sigorta fotokopisi,
  - 8- Tahsis belgesi fotokopisi,
  - 9- Sakarya Büyükşehir Belediyesi Gelir Müdürlüğünden borcu yoktur yazısı,
  - 10-Eski çalışma ruhsatı,
  - 11-Devir ücret makbuzu,
  - 12-2 adet resim (6 ayı geçmemiş ön cepheden çekilmiş vesikalık fotoğraf).
- f) Çalışma Ruhsatlı araç sahibi işletmecinin ölümü halinde, Sakarya Büyükşehir Belediye Encümeninin onayı ile varislerine yapılacak hat devrinde Devir için gerekli evraklara ilave olarak veraset ilamı (varislerden birinin üzerine yapılması halinde feragatname) ile vukuatlı nüfus kayıt örneği getirilmesi halinde "Tahsisli Güzergah Devir Ücreti" alınmaz, ancak hat devir işlemlerinin yapılmasında gerekli koşullar aranır. (Veraset yolu ile intikallerde gerek varislere yapılacak hat devirlerinde gerekse varislerden birisinin üzerine yapılacak hat devirlerinde Ticari Araç Tahsis Belgesi şartı aranmaz)
- g) Belediyeden Çalışma Ruhsatlı araçların icra marifetiyle satışı sonucunda yeni sahibinin Çalışma Ruhsatı alabilmesi için yönetmelik şartlarına uygun olması ve bu Yönetmeliğin 22. Maddesinde belirtilen evrakları tamamlamaları gerekir. Bu durum icra dairelerince yapılacak satış ilanlarında belirtilir. Durumlarının yönetmelik hükümlerine uyması halinde yeni sahibine Çalışma Ruhsatı verilir.
- h) 1. Derece kan hısımları (anne, baba, kardeş, dede, torun) ve eşler arasında yapılan devirlerde Büyükşehir Belediye Meclis kararı ile belirlenen ücret alınır.
- i) Ortaklık olması halinde ortakların hepsinin bu Yönetmeliğin 22. maddesinde belirtilen evrakları tamamlamaları gerekir. Ortaklardan biri hissesini devretmek isterse diğer ortağına veya bir başkasına devredebilecektir. Tahsisli Güzergah Devir Ücreti hissesi oranında alınır.
- j) Sahte Çalışma ruhsatı düzenleyen ve/veya tahrif, tağyir edenlere Türk Ceza Kanunundaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, 3 ay seferden men cezası verilir.

SİGORTALAR

MADDE 24. Ticari taksi işletmecileri araçlarını zorunlu Trafik sigortası yaptırmak zorundadır. Sigortasız araçlar, sigorta yaptırılıncaya kadar seferden men edilir.

DiĞER HÜKÜMLER

MADDE 25

1. Bu yönetmelikle herhangi bir kişi ya da kuruluşa getirilen yükümlülük, mevzuatın öngördüğü diğer yükümlülüklerden o kişi ya da kuruluşa masuniyet veya muafiyet sağlamaz.

2. Sakarya Büyükşehir sınırları içinde bu yönetmelik hükümlerine göre yolcu taşımaları yaptırmak Belediyenin iznine tabidir. Belediyece verilen izin amaç dışı kullanıldığı ve Belediyece gerekli görüldüğü takdirde geri alınır.

YÜRÜRLÜK

MADDE 26. Bu Yönetmelik Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından onaylandıktan sonra mahalli bir gazetede yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

YÜRÜTME

MADDE 27. Bu yönetmelik hükümlerini Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanı yürütür.

MADDE 28. Bu yönetmelik 28 (yirmisekiz) madde ve 14 sayfadan oluşmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 1. Sistemde olan araçların 31.12.2012 tarihine kadar bu yönetmelik hükümlerine uygun hale getirilir . Bu süre içerisinde yönetmelik hükümlerine uygun hale getirilmeyen ticari taksilerin çalışma ruhsatları iptal edilir.

Zeki TOOğLU
Büyükşehir Belediye Başkanı

Av.Ekrem BEDİR
Meclis Divan Katibi

Yaariye DÖNER
Meclis Divan Katibi